

Звіт
Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України
для проведення розслідування відомостей щодо нападів на
Катерину Гандзюк та інших громадських активістів

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 6 листопада 2018 року № 2605-VIII утворено Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів (далі за текстом – Тимчасова слідча комісія та/або Комісія). Постановою Верховної Ради України № 2701-VIII від 28.02.2019, робота Комісії була продовжена на три місяці.

Головою Тимчасової слідчої комісії обрано народного депутата України Березу Борислава Юхимовича (позафракційний), заступником голови Тимчасової слідчої комісії - народного депутата України Алексеєва Сергія Олеговича (фракція ПАРТІЇ «БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА»).

Кількісний склад комісії – 19 народних депутатів України. Термін діяльності Тимчасової слідчої комісії – три місяці із дня прийняття Постанови.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 06 листопада 2018 року 2605-VIII основними завданнями Тимчасової слідчої комісії є:

- 1) проведення перевірки відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів;
- 2) проведення перевірки ходу розслідування правоохоронними органами України нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів;
- 3) встановлення, збір інформації та отримання пояснень від осіб та/або підприємств, установ, організацій, центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, залучених до здійснення діяльності, яка пов'язана із колом питань, для розгляду яких утворено Тимчасову слідчу комісію;
- 4) ініціювання питання про притягнення винних осіб до відповідальності, передбаченої законодавством України.

За період роботи Тимчасової слідчої комісії проведено 18 засідань: 15 із яких відбулися у залі засідань Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (08.11.2018 р., 15.11.2018 р., 20.11.2018 р., 04.12.2018 р., 18.12.2018 р., 15.01.2019 р., 28.01.2019 р., 05.02.2019, 06.03.2019, 12.03.2019, 14.03.2019, 21.03.2019, 23.04.19 р., 14.05.2019, 23.05.2019) та 3 виїзних – у м. Херсоні, м. Одесі та м. Харкові (29 – 30 листопада 2018 року, 17 грудня 2018 року та 13 травня 2019 року).

Робота Комісії проходила публічно, на відкритих частинах засідань Тимчасової слідчої комісії були присутні представники ЗМІ, за погодженням

членів Комісії та запрошених постійно проводився аудіозапис та велися стенограми засідань.

За період роботи Комісії, з метою отримання необхідної інформації для виконання визначених Постановою Верховної Ради України від 06 листопада 2018 року № 2605-VIII основних завдань, вжито таких заходів.

1. До територіальних органів Нацполіції та прокуратури направлені звернення про надання інформації щодо стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях за фактами нападів на громадських активістів з метою перевірки відомостей та ходу розслідування, а саме:

- до ГУНП у Запорізькій області та прокуратури Запорізької області № 04-47/2-32 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-34 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-36 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-38 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-25 від 23.11.2018 р.;

- до ГУНП у Дніпропетровській області та прокуратури Дніпропетровської області № 04-47/2-49 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-51 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-53 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-55 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-57 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-59 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-61 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-63 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-24 від 22.11.2018 р.;

- до ГУНП у Кіровоградській області та прокуратури Кіровоградської області № 04-47/2-47 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Львівській області та прокуратури Львівської області № 04-47/2-69 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-71 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-22 від 22.11.2018 р.;

- до ГУНП у Одеській області та прокуратури Одеської області № 04-47/2-132 від 21.12.2018 р., № 04-47/2-33 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-35 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-37 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-39 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-41 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-43 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-45 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-74 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-86 від 22.11.2018 р., № 04-47/2-92 від 22.11.2018 р.; № 04-47/2-132 від 21.12.2018; № 04-47/2-133 від 21.12.2018; № 04-47/2-159 від 20.03.2019; № 04-47/2-170 від 26.04.2019;

- до ГУНП у Київській області та прокуратури Київської області № 04-47/2-93 від 22.11.2018 р., № 04-47/2-66 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-68 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-70 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-72 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-90 від 22.11.2018 р.; № 04-47/2-93 від 22.11.2018;

- до ГУНП у м. Києві та прокуратури м. Києва № 04-47/2-54 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-56 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-58 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-60 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-62 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-64 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-87 від 22.11.2018 р., № 04-47/2-89 від 22.11.2018 р., № 04-47/2-91 від 22.11.2018 р., № 04-47/2-102 від 23.11.2018 р., № 04-47/2-103 від 23.11.2018 р.; № 04-47/2-125 від 15.01.2019;

- до ГУНП у Житомирській області та прокуратури Житомирської області № 04-47/1-50 від 21.11.2018 р., № 04-47/2- від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Вінницькій області та прокуратури Вінницької області № 04-47/2-46 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-48 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Харківській області та прокуратури Харківської області № 04-47/2-77 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-79 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-80 від

21.11.2018 р.; № 04-47/2-127 від 15.01.2019; № 04-47/2-80/2 від 18.01.2019; № 04-47/2-176 від 15.05.2019; 04-47/2-178 від 15.05.05; № 04-47/2-179 від 17.05.2019;

- до ГУНП у Хмельницькій області та прокуратури Хмельницької області №04-47/2-83 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Полтавській області та прокуратури Полтавської області №04-47/2-73 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-75 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Чернівецькій області та прокуратури Чернівецької області №04-47/2-81 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Херсонській області та прокуратури Херсонської області №04-47/2-42 від 21.11.2018 р., №04-47/2-44 від 21.11.2018 р., №04-47/2-40 від 22.11.2018 р., №04-47/2-85 від 22.11.2018 р., №04-47/2-131 від 21.12.2018 р.; № 04-47/2-174 від 07.05. 2019; № 04-47/2-42/2 від 18.01.2019 до Служби безпеки України в херсонській області;

- до ГУНП у Донецькій області та прокуратури Донецької області № 04-47/2-65 від 21.11.2018 р., №04-47/2-67 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Черкаській області та прокуратури Черкаської області № 04-47/2-82 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Івано-Франківській області та прокуратури Івано-Франківської області № 04-47/2-88 від 22.11.2018 р.;

- до ГУНП у Тернопільській області та прокуратури Тернопільської області № 04-47/2-76 від 21.11.2018 р.;

- до ГУНП у Луганській області та прокуратури Луганської області № 04-47/2-78 від 21.11.2018 р.

2. Тимчасовою слідчою комісією до Генеральної прокуратури України та Служби безпеки України направлено звернення про надання інформації щодо стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях за фактами нападів на громадських активістів з метою перевірки відомостей та ходу розслідування, а саме:

- № 04-47/2-78 від 21.11.2018; № 04-47/2-24 від 22.11.2018; № 04-47/2-91 від 22.11.2018; № 04-47/2-96 від 22.11.2018; № 04-47/2-93 від 22.11.2018; № 04-47/2-22 від 22.11.2018; № 04-47/2-26 від 23.11.2018; № 04-47/2-116 від 05.12.2018; № 04-47/2-125 від 15.01.2019; № 04-47/2-127 від 15.01.2019; № 04-47/2-141 від 18.01.2019; № 04-47/2-42/2 від 18.01.2019; № 04-47/2-159 від 20.03.2019; № 04-47/2-160 від 20.03.2019; № 04-47/2-169 від 26.04.2019; № 04-47/2-171 від 26.04.2019; № 04-47/2-173 від 07.05.2019; № 04-47/2-167 від 07.05.2019; № 04-47/2-178 від 15.05.2019; № 04-47/2-85 від 22.11.2018, № 04-47/2-96 від 22.11.2018; № 04-47/2-10/1-2 від 23.11.2018; № 04-47/2-116 від 05.12.2018; № 04-47/2-141 від 18.01.2019, № 04-47/2-156 від 06.03.2019; № 04-47/2-162 від 25.03.2019; № 04-47/2-171 від 26.04.2019.

На більшість зазначених вище звернень Комісія отримала письмові відповіді, що стали предметом дослідження на засіданнях Тимчасової слідчої комісії.

Разом з тим, під час опрацювання наданої Тимчасовій слідчій комісії запитуваної інформації встановлені факти порушення строків надання інформації.

Крім цього, під час опрацювання відповідей, наданих Тимчасовій слідчій комісії деякими територіальними органами Нацполіції та прокуратури, встановлено, що запитувана інформація містить таємницю досудового розслідування. Такі обставини ускладнюють перевірку ходу розслідування злочинів щодо фактів нападів на Гандзюк К. та інших громадських активістів.

Заслуховування стану розслідування кримінальних проваджень на засіданнях Тимчасової слідчої комісії

1. м. Херсон (Гандзюк К.)

На засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 листопада 2018 року прийнято рішення про створення робочої групи з числа народних депутатів – членів Тимчасової слідчої комісії, які проводитимуть перевірки ходу розслідування правоохоронними органами нападів на громадських активістів у м. Херсоні та Херсонській області. Відповідне рішення Тимчасової слідчої комісії оформлене протоколом № 3 від 20 листопада 2018 року.

На засіданні 15 листопада 2018 року заслухано прокурора Херсонської області Тригубенка В.М., начальника ГУНП в Херсонській області Мерікова А.І., заступника начальника ГУНП в Херсонській області - начальника слідчого управління Вербицького М.Л. стосовно перевірки відомостей щодо нападу на Гандзюк К.

За результатами зазначеного засідання прийнято рішення провести виїзне засідання Тимчасової слідчої комісії у м. Херсоні 29-30 листопада 2018 року.

На виїзному засіданні Тимчасової слідчої комісії у м. Херсоні 29 листопада 2018 року членами Тимчасової слідчої комісії заслухано у відкритій частині засідання: голову Херсонської обласної державної адміністрації Гордєєва А.А., Голову Херсонської обласної ради Мангера В.М., Херсонського міського голову Миколаєнка В.В., заступника Голови Херсонської обласної державної адміністрації Рищука Є.М., завідувача сектору по роботі із засобами масової інформації відділу громадських зв'язків Херсонської міської ради Зелену І.В.

У закритому режимі заслухано: представників Служби безпеки України, Управління Служби безпеки України в Херсонській області, прокуратури Херсонської області, Національної поліції України, ГУНП в Херсонській області: заступника начальника ГСУ Служби безпеки України Маякова В.А., начальника Управління Служби безпеки України в Херсонській області Кріцина Є.В., заступника Голови Національної поліції України - начальника Головного слідчого управління Невгада В.В., начальника ГУНП в Херсонській області Мерікова А.І., Першого заступника прокурора Херсонської області Циганка С.В., заступника начальника ГУНП в Херсонській області - начальника слідчого управління Вербицького М.Л., заступника начальника слідчого управління - начальника відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи, Марчука В.А., прокурора прокуратури Херсонської області Кондюріна С.О., слідчого ГУНП в Херсонській області Шепеля О.О., слідчого ГУНП в Херсонській області Головченко К.М., заступника начальника сектору кримінальної поліції ГУНП в Херсонській області Курділова О.С., провідного

консультанта начальника ГУНП в Херсонській області Ренькас О.П., начальника відділу комунікацій ГУНП в Херсонській області Атаманенко І.С., заступника начальника слідчого управління ГУНП в Херсонській області - начальника організаційно-методичного відділу Іванюка Н.Р., начальника управління кримінального розшуку ГУНП в Херсонській області Ковальова О.О.

30 листопада 2018 року заслухано начальника штабу Херсонського громадського формування «Чорний туман» Диновського Д., Постійного Представника Президента України в Автономній Республіці Крим Бабіна Б.В., заступника начальника сектору кримінальної поліції ГУНП в Херсонській області Курділова О.С., депутата Херсонської міської ради Ільченка Д.О., депутата Херсонської міської ради Богданова В.В., Першого заступника голови Херсонської обласної ради Зеленчука В.В., депутата Дніпровської районної у м. Херсоні ради Власова О.В., завідувача сектору по роботі із засобами масової інформації відділу громадських зв'язків Херсонської міської ради Зелену І.В., громадського активіста Гурковського В., громадського активіста Цигельника О., громадського активіста Баклашова Р.

За результатами проведення виїзного засідання, члени Тимчасової слідчої комісії вирішили звернутися до Президента України Порошенка П.О., Генерального прокурора України Луценка Ю.В., Голови Служби безпеки України Грицака В.С., Міністра внутрішніх справ України Авакова А.Б. щодо проведення невідкладної зустрічі з членами Тимчасової слідчої комісії враховуючи інформацію, отриману під час вказаного виїзного засідання.

З метою отримання інформації щодо стану досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 року Тимчасовою слідчою комісією направлено звернення до прокуратури Херсонської області, ГУНП в Херсонській області, Служби безпеки України, Державного агентства з лісових ресурсів України (№ 04-47/2-85 від 22.11.2018 р.)

Відповідно до отриманої інформації встановлено, що постановою заступника Генерального прокурора від 02.11.2018 року здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 року щодо Гандзюк К. В. доручено слідчим Головного слідчого управління Служби безпеки України.

28.11.2018 р. з ГУНП в Херсонській області надійшли матеріали, які стали підставою для проведення негласних (слідчих) розшукових дій в рамках зазначеного кримінального провадження (клопотання та ухвали слідчих суддів). Станом на 19.12.2018 р. матеріали результатів проведених НСРД з прокуратури до слідчих СБУ не надходили.

Листом ГУНП в Херсонській області № 1524/03/8-2019 від 30.05.2019 поінформовано Тимчасову слідчу комісію року про висновок службового розслідування ГУНП в Херсонській області щодо перевірки законності затримання, застосування запобіжного заходу та притягнення до кримінальної відповідальності Новікова М.М. у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 року. За результатами проведеного розслідування порушень норм Кримінального процесуального кодексу України,

а також інших законів України та підзаконних актів слідчими відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи СУ ГУНП в Херсонській області не допущено.

21.12.2018 р. Служба безпеки України оприлюднила інформацію про те, що одна із слідчих версій стосовно вчинення вбивства Гандзюк К. пов'язана з активною громадською позицією потерпілої проти незаконної вирубки лісу на території Херсонщини та викриття причетних до цієї злочинної схеми посадових та службових осіб органів влади та місцевого самоврядування.

У кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 року оголошено про підозру семи фігурантам справи.

23.05.2019 Тимчасовою слідчою комісією проведено повторне засідання щодо заслуховування стану досудового розслідування кримінального провадження № 12018230040002816 щодо нападу на Катерну Гандзюк.

У названому засіданні взяли участь: Князєв С. М. – Голова Національної поліції України; Невгад В.В. – заступник Голови Національної поліції України – начальник Головного слідчого управління; Меріков А.І. – начальник Головного управління Національної поліції в Херсонській області; Паровой В.І. – заступник начальника управління – начальник відділу процесуального керівництва досудовим розслідуванням і підтримання державного обвинувачення Генеральної прокуратури України; Маяков В.А. – заступник начальника Головного слідчого управління Служби безпеки України; Гандзюк В.М. – батько загиблої громадської активістки Гандзюк К.В.

На зазначеному засіданні Тимчасової слідчої комісії заслухано інформацію заступника Голови Національної поліції України начальника Головного слідчого управління Невгада В.В., начальника ГУНП в Херсонській області Мерікова А.І., заступника начальника управління начальника відділу процесуального керівництва досудовим розслідуванням і підтримання державного обвинувачення Генеральної прокуратури України Парового В.І., заступника начальника Головного слідчого управління Служби безпеки України Маякова В.А., щодо стану розслідування кримінального провадження № 12018230040002816 від 31.07.2018 р. за фактом замаху на умисне вбивство виконуючого обов'язки керуючого справами виконавчого комітету Херсонської міської ради Гандзюк К.В.; ненадання Тимчасовій слідчій комісії інформації про проведення службового розслідування стосовно перевірки законності затримання; застосування запобіжного заходу та притягнення до кримінальної відповідальності громадянина Новікова М.М. у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 р.

За результатами заслуховування посадових осіб правоохоронних органів, Тимчасова слідча комісія звернула увагу на те, що є сумнівною зміна правової кваліфікації правопорушення з частини 2 статті 115 Кримінального кодексу України на частину 2 статті 121 Кримінального кодексу України при здійсненні досудового розслідування кримінального провадження № 12018230040002816 від 31.07.2018 р., оскільки представниками правоохоронних органів не надано достатніх правових підстав для зазначеної перекваліфікації.

Процесуальними керівниками Генеральної прокуратури України у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31.07.2018 року, необґрунтована необхідність перекваліфікації злочину з особливо тяжкого на тяжкий. Злочин кваліфікували по ознаках суб'єктивної сторони злочину. На думку процесуальних керівників, підозрювані не хотіли раптової смерті потерпілої. При цьому, на думку Тимчасової слідчої комісії, слідчими не враховано наявності непрямого умислу у діях підозрюваних. (це речення незрозуміле, оскільки вище зазначено, що «на думку процесуальних керівників, підозрювані не хотіли раптової смерті потерпілої» – це і є непрямий умисел).

06.06.2019 року Покровський районний суд Дніпропетровської області затвердив угоду зі слідством обвинувачених у вбивстві Гандзюк К. й призначив їм покарання.

Координатор нападу на Гандзюк К. - Сергій Торбін був засуджений до шести років і шести місяців позбавлення волі, а безпосередній нападник Микита Грабчук — до шести років в'язниці.

Володимир Васянович та В'ячеслав Вишневський отримали по чотири роки ув'язнення, Віктор Горбунов — три роки.

Згідно з даними обвинувачення, Торбін С. на замовлення осіб, імена яких не називалися, схилив інших обвинувачених — Микиту Грабчука, Володимира Васяновича, В'ячеслава Вишневського та Віктора Горбунова — до участі в замаху.

За результатами дослідження Тимчасовою слідчою комісією кримінального провадження № 12018230040002816 від 31.07.2018 р., виявлено ряд недоліків в ході досудового розслідування зазначеного провадження:

1) помилкова кваліфікація під час відкриття кримінального провадження.

Гандзюк К. облили близько 08:48 години 31 липня 2018 року. Відомості до ЄРДР внесли о 14:00. Правова кваліфікація злочину передбачена статтею 296 Кримінального кодексу України (Хуліганство). При цьому, було облите більше 30% тіла потерпілої – це волосяна частина голови, обличчя, спина, руки, ноги, передня частина грудної клітки. На момент приїзду швидкої в неї вже був опіковий шок. Після суспільного резонансу справу додатково кваліфікували: за частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України (Умисні тяжкі тілесні ушкодження, здійснені з метою залякування потерпілого). Через день справа була перекваліфікована на частину другу статті 15, пункт 4 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України – (Замах на умисне вбивство, здійснений з особливою жорстокістю).

З 17 серпня по 22 серпня 2018 року затримані 5 виконавців злочину. Незважаючи на їх покази, що замах на вбивство був здійснений на замовлення, злочин так і не доповнили кваліфікацією пункту 11 частини другої статті 115 (Вбивство, здійснене на замовлення). Відповідне клопотання адвоката було задоволене лише 25 вересня 2018 року та злочин додатково кваліфікували за пунктом 11 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України. При цьому, не змінено підозру, незважаючи на чітку позицію пленуму Верховного Суду України з цього приводу (ознака статті 115-ї Кримінального кодексу

України - «здійснене на замовлення» - інкримінується як виконавцям, так і замовникам);

2) інертність дій Національної поліції. Тільки на основі розпитувань друзів Гандзюк К. свідків інциденту, на третій день після нападу зроблений фоторобот нападника. Хімічний склад кислоти, якою облили Гандзюк К., також встановлений наступного дня після інциденту завдяки друзям Гандзюк К. Слідчо-оперативною групою, яка прибула на місце злочину, не вилучений службовий автомобіль, на якому за Гандзюк К. приїхав водій. На авто також були залишки кислоти, які були змиті водієм в день нападу. Підозрюваний в організації вбивства Торбін С. раніше працював в ГУНП в Херсонській області. Його кум, начальник сектора кримінальної поліції ГУНП в Херсонській області Курділов С., залишався працювати там, не зважаючи на те, що в нього був конфлікт інтересів;

3) помилковий підозрюваний. 03 серпня 2018 р. поліція затримала підозрюваного в замаху на вбивство Гандзюк К. - Новікова М. Із доказів – начебто телефонія (насправді – факт вимкненого телефона в день нападу), начебто на нього вказав сусід. Новіков М. одразу (ще під час першого допиту) говорить про те, де був, і що є свідки. Вказує на сестру. Слідство його слова не перевіряє. 06 серпня 2018 року Херсонський міський суд постановив взяти під варту Новікова М. У суді сестра підозрюваного розповідає, де був Новіков М. в день нападу, називає прізвища інших свідків, дає їх контакти журналістам. Слідство не перевіряє її слова. 15 серпня 2018 року свідка, який стверджував, що в день нападу на Гандзюк К. підозрюваний Новіков М. був з ними на відпочинку, викликають до прокуратури м. Львова. Вони дають чіткі свідчення, з яких виходить, що Новіков М. дійсно не міг перебувати на місці злочину у вказаний час. 16 серпня 2018 року сама Гандзюк К. говорить, що Новіков М. не є тим, хто на неї напав. 22 серпня 2018 року прокуратура закрила справу проти Новікова М. Підставою для закриття справи стала «відсутність в його діях складу злочину»;

4) запізнілі вручення підозр організаторам та оголошення у розшук. У серпні 2018 року один із підозрюваних виконавців Васянович В. в своїх свідченнях вказує на помічника депутата від БПП Паламарчука М., Павловського І., але тоді його не затримують. 12 листопада 2018 року через 8 днів після смерті Гандзюк К. та висвітлення ініціативною групою «Хто замовив Катю Гандзюк» інформації про Павловського І., його беруть під варту в якості підозрюваного у вбивстві Гандзюк К.

У серпні 2018 р. один із підозрюваних виконавців в своїх свідченнях вказує на Левіна О. Але тоді його не затримують. 04 грудня 2018 року Генеральний прокурор Луценко Ю. повідомив про оголошення підозри Левіну О. і оголошення його в розшук. Але в дійсності оголошено в національний розшук його на початку січня поточного року. До того він вчиняв дії, направлені на продаж його майна. Лише 20 травня 2019 року Шевченківським районним судом м. Києва винесено ухвалу про обрання йому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, що є умовою оголошення в міжнародний розшук. На сайті Інтерполу відсутні дані про розшук Левіна О. Жодної інформації від Українського бюро Інтерпол щодо додаткових документів чи усунення недоліків

не має. Проте прес-секретар Генерального прокурора Луценка Ю. повідомляє про винесення зазначеного рішення в соціальній мережі Facebook;

5) імітація передачі справи до Служби безпеки України. 03 серпня 2018 року об 11:30 після спілкування з Гандзюк К., Генеральний прокурор Луценко Ю. повідомляє, що передає справу до Служби безпеки України. 03 серпня 2018 року о 18:43 Міністр внутрішніх справ України Аваков А., менш ніж через 9 годин після заяви Генерального прокурора Луценка Ю. повідомляє, що Національна поліція України затримала підозрюваного в замаху на вбивство Гандзюк К. Підозрюваним виявився Новіков М. Пізніше Нацполіція підтвердила, що підозра Новікову М. була необґрунтованою. 07 серпня 2018 року ГСУ Служби безпеки України заводить справу по нападу на Гандзюк К., за фактом організації завершеного замаху на умисне вбивство з особливою жорстокістю, яке здійснене на замовлення співробітників правоохоронних та державних органів при сприянні сепаратистських організацій на території півдня України, з метою дестабілізації суспільно-політичного становища в південному регіоні держави. Але справа фактично ще знаходиться в Національній поліції України. Служба безпеки України начебто «розслідує» справу по замовнику не маючи жодних матеріалів від Національної поліції по виконавцям. Реальний прогрес слідства зупинився в кінці серпня 2018 року на затриманні п'ятеро виконавців. Далі, аж до смерті Гандзюк К., не було проведено жодної слідчої дії. Слідство не просунулось ні на крок. Нацполіція готувалась передавати справу (без ознак замовлення) в суд.

11 вересня 2018 року Генеральний прокурор Луценко Ю. публічно підтверджує, що Національна поліція начебто знайшла підозрюваного. Кримінальне провадження до Служби безпеки України передано не було. 05 листопада 2018 року, через день після смерті Гандзюк К., на підставі рішення про передачу провадження Генеральною прокуратурою України Національна поліція передала до Служби безпеки України матеріали зазначеного кримінального провадження. 4 грудня 2018 року виявилось, що в матеріалах провадження про вбивство Гандзюк К., яке отримало слідство Служби безпеки України відсутні матеріали по проведених у справі негласних слідчо-розшукових дій;

б) конфлікт правоохоронних органів. Слідча група Головного слідчого управління Служби безпеки України, яка працювала над штучно виділеною частиною справи (по замовниках) до смерті Гандзюк К. фактично змирилась із ситуацією, що вони не можуть вести швидкого, повного та неупередженого розслідування, не намагались співпрацювати з Нацполіцією, отримувати у них інформацію щодо групи виконавців, не інформувала органи прокуратури, що це процесуально недопустима ситуація, яка не дозволить направити в суд коректне обвинувачення і притягти замовників до відповідальності. Навіть якщо Національна поліція відправить в суд обвинувальний акт по групі виконавців. Однак, слід зауважити, що виділені в окреме провадження матеріали могли негативно вплинути на повноту досудового розслідування. Після смерті Гандзюк К., коли провадження яке розслідувала Національна поліція України (по виконавцям), об'єднали з провадженням Служби безпеки України і передали в

інший відділ ГСУ Служби безпеки України. Нова слідча група фактично почала слідство заново, фактично визнавши, що Служба безпеки України не могла вести швидкого, повного та неупередженого розслідування. І всі помилки і недоліки слідства Служба безпеки України і Генеральна прокуратура України списує на «попередників», ігноруючи той факт, що половина справи весь цей час розслідувалась в ГСУ Служби безпеки України, незважаючи на те, що з боку потерпілих в Генеральну прокуратуру України, Службу безпеки України постійно направлялись клопотання про об'єднання справ;

7) непередумані процесуальні дії. Вручення підозри 11.02.2019 року Мангеру В. і обрання йому запобіжного заходу за тиждень до закінчення терміну слідства. За логікою процесуального законодавства потрібно спочатку продовжувати слідство і лише потім вручати підозру і обирати запобіжний захід. Відповідно це вплинуло як на обраний запобіжний захід, так і на нерезультативність апеляційного оскарження (відмова в задоволенні апеляції, бо вплив термін попереднього запобіжного заходу);

8) неопрацьована версія щодо інших ймовірних замовників. Батько вбитої Гандзюк К. - Гандзюк В. неодноразово називав в числі організаторів разом з Мангером В., Рищука Є. та Гордєєва А., але жодних слідчих версій підтвердження чи спростування причетності до числа замовників Рищука Є. та Гордєєва А. не відпрацьовано. Крім цього, не перевірено, підтверджено чи спростовано інформацію з фільму незалежної розслідувальної агенції «Слідство Інфо», «Гандзюк: системне вбивство», щодо впливу Гордєєва А. та Рищука Є. на Голову Служби безпеки України Грицака В.;

9) розголошення даних результатів судово-медичної експертизи та інших матеріалів кримінального провадження у публічний простір. 26 квітня 2019 року (до завершення слідства і передачі обвинувального акту до суду) було оприлюднено частину матеріалів кримінального провадження, фотографії судово-медичної експертизи тіла Гандзюк К., угоди про визнання винуватості. Після звернень активістів ЗМІ видалили ці документи, але відразу ж дані опубліковано в соціальній мережі Facebook та поширено працівниками Генпрокуратури, зокрема помічником Генпрокурора Черевком О., який миттєво перепостив статтю з цими матеріалами і потім ще й пред'являв претензії що їх швидко видалили з сайту та соціальних мереж. При цьому, про нерозголошення змісту і самого факту укладення угоди між потерпілим і обвинуваченими неодноразово наголошувалося прокурорами, які здійснюють процесуальне керівництво – Калитою В. і її керівником Паровим В. Представники обвинувачення вказували, що розголошення зазначених відомостей до затвердження угод судом становить загрозу результатам слідства і може спричинити негативні наслідки для судового розгляду, з огляду на можливість підозрюваного Мангера В. тиснути на суддів і обвинувачених, які дають викривальні покази. На звернення представника потерпілих після розголошення даних матеріалів в ЗМІ, Калита В. і Паровий В. запевнили, що жоден з них не давав дозвіл на розголошення і не передавав матеріали ЗМІ, проте контролювати своє керівництво, яке також має доступ до матеріалів вони не можуть;

10) сумніви щодо обґрунтованості перекваліфікації злочину у кримінальному провадженні. Представниками правоохоронних органів викликаних на засідання ТСК не були надані обґрунтування перекваліфікації кримінального провадження з частини 2 статті 115 Кримінального кодексу України на частину 2 статтю 121 Кримінального кодексу України. Процесуальними керівниками Генеральної прокуратури України у кримінальному провадженні № 12018230040002816 необґрунтована необхідність перекваліфікації злочину з особливо тяжкого на тяжкий. Злочин кваліфікували за ознаками суб'єктивної сторони злочину. На думку процесуальних керівників, підозрювані не хотіли раптової смерті потерпілої.

2. м. Одеса (Устименко В., Стерненко С. та Михайлик О.)

На засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 листопада 2018 року прийнято рішення про створення робочої групи з числа народних депутатів – членів Тимчасової слідчої комісії, які проводитимуть перевірку ходу розслідування правоохоронними органами нападів на громадських активістів у м. Одеса та Одеській області. Це рішення Тимчасової слідчої комісії оформлене протоколом № 3 від 20 листопада 2018 року.

На засіданні 20 листопада 2018 року Тимчасова слідча комісія визначила пріоритетними справами для робочої групи членів Тимчасової слідчої комісії у м. Одеса є справи Михайлика О., Устименка В. Стерненка С.

Крім цього, досліджено справи Кузаконя М., Козьми Г., Радченко А. та Підпалої С.

На виїзному засіданні Тимчасової слідчої комісії у м. Одеса, яке відбулось 17 грудня 2018 року члени Тимчасової слідчої комісії заслухали представників Головного управління Національної поліції в Одеській області, прокуратури Одеської області, Управління Служби безпеки в Одеській області, представників органів місцевого самоврядування, представників КУ «Муніципальна варта» та громадських активістів, які є безпосередніми жертвам нападів.

Додатково, з метою отримання інформації щодо стану досудового розслідування у згаданих вище кримінальних провадженнях Тимчасовою слідчою комісією направлено звернення до Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Національної поліції України, ГУНП в Одеській області, Прокуратури Одеської області.

За результатами дослідження інформації наданої правоохоронними органами в рамках розслідування Тимчасової слідчої комісії встановлено такі факти.

Щодо Устименка В. - керівника одеського осередку Автомайдану, координатору NGO Centre UA в Одесі, ведучий «Суспільне» Одеси.

05 червня 2018 слідчим СУ ГУНП в Одеській області розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12018160000000443 за фактом замаху на вбивство Голови Одеського осередку ВО «Автомайдан» Устименка В.

17 вересня 2018 за результатами проведених слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні № 1201816000000443 двом особам повідомлено про підозру за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України та підозрюваних оголошено у розшук.

26 вересня 2018 підозрюваним обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, які апеляційним судом залишено без змін.

14 листопада 2018 року слідчим суддею Київського районного суду м. Одеси строк досудового розслідування у кримінальному провадженні № 1201816000000443 було продовжено до 4-х місяців, тобто до 17.01.2019 року.

25 березня 2019 року Генеральна прокуратура України повідомила, що СУ ГУНП в Одеській області завершено досудове розслідування у кримінальному провадженні № 1201816000000443 від 05.06.2018 року стосовно однієї особи за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15 п. 11, 12 ч. 2 ст. 115 та ч. 1 ст. 263 КК України, та другої особи у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 15, п. 11, 12 ч. 2 ст. 115 КК України. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 1201816000000443 щодо зазначених осіб 04.03.2019 року спрямовано до Приморського районного суду м. Одеси для розгляду справи по суті.

Ухвалою колегії Приморського районного суду м. Одеси під головуванням судді Коваленка В. М. 06.03.2019 року обвинувальний акт у кримінальному провадженні повернуто прокурору з підстав невідповідності його вимогам КПК та застосовано до обвинувачених запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 діб, до 05.05.2019 року.

На вказане рішення 16.03.2019 року прокурором подано апеляційну скаргу, однак до розгляду скаргу призначено не було, у зв'язку з відводами колегії суддів.

Поряд з цим, СУ ГУНП в Одеській області стосовно невстановленої особи з указанного провадження виділено матеріали досудового розслідування № 1201916000000174 за ч. 2 ст. 15 п. 11, 12 ч. 2 ст. 115 КК України. На теперішній час слідство триває.

Отже, на даний момент не встановлено осіб, які замовили напад на Устименка В. М. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 1201816000000443 щодо згаданих осіб досі не досліджено судом.

Щодо Михайлика О. - лідера одеського осередку партії «Сила людей», телеведучого «7 каналу».

23 вересня 2018 року СУ ГУНП в Одеській області внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201816000000682 за фактом замаху на вбивство Олега Михайлика.

28 червня 2018 року СВ Приморського ВП в м. Одесі ГУНП в Одеській області внесені відомості в ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 ККУ за № 12018162500001634. 16.11.2018 року ці провадження були об'єднані під № 12018162500001634.

За підозрою у вчиненні злочинів, розслідування яких здійснюється у межах кримінального провадження № 12018162500001634 трьома особам

повідомлено про підозру та обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

20 листопада 2018 року слідчим суддею Київського районного суду м. Одеси строк досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12018162500001634 було продовжено до 4-х місяців. Наразі досудове розслідування триває.

10 грудня 2018 року Генеральною прокуратурою України подальше досудове розслідування у вказаному кримінальному провадженні доручено слідчим ГСУ Нацполіції України.

Отже, на даний момент не встановлено осіб, котрі замовили напад на Олега Михайлика.

Щодо Стерненка С. - керівника НГО «Небайдужі», колишнього очільника одеського обласного осередку «Правого сектору» (2014—2017).

Встановлено, що відносно Сергія Стерненка було здійснено серію нападів за фактом яких було відкрито кримінальне провадження № 1201816150000335 від 08.02.2018 року, №12018161500000992 від 02.05.2018 року та № 12018160000000421 від 25.05.2018 року.

У кримінальних провадженнях № 1201816150000335 та № 12018160000000421 особу, яка скоїла кримінальні правопорушення не встановлено. У кримінальному провадженні №12018161500000992 встановлено та повідомлено про підозру одній особі.

03 травня 2018 року слідчим суддею Приморського районного суду міста Одеси відносно підозрюваної особи обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

15 червня 2018 року проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 12018160000000421 від 25.05.2018 року доручено слідчому підрозділу ГСУ Нацполіції України.

08 липня 2018 року проведення досудового розслідування у кримінальних провадженнях №№ 1201816150000335, 12018161500000992 доручено слідчому підрозділу ГСУ Нацполіції України.

Лише 20 грудня 2018 року проведена слідча дія – слідчий експеримент з метою проведення балістичної експертизи задля встановлення можливих напрямку та місця пострілу. Результати експертизи не відомі.

25 квітня 2019 року Генеральна прокуратура України повідомила, що у кримінальному провадженні № 12018161500000992 від 01.05.2018 року, стороні захисту повідомлено про завершення досудового розслідування та надано доступ до його матеріалів.

Генеральний прокурор Юрій Луценко 4 грудня 2018 року в м. Одесі повідомив, що кримінальні провадження за нападами на Сергія Стерненка розслідуватиме центральний апарат Служби безпеки України їх об'єднали зі ще однією справою щодо одеських активістів Кузаконя і Козьми.

Таким чином, замовників та організаторів нападу на Сергія Стерненка не встановлено, з виконавців злочину повідомлено про підозру лише одній особі, досудове розслідування вже здійснювалось трьома правоохоронними органами, однак результатів не дало.

17 березня 2019 року виконавець третього нападу на Сергія Стерненка покинув територію України і не оголошений у розшук Служби безпеки України.

Щодо Кузаконя М. - голови міської організації партії «Народний рух».

04 жовтня 2017 року до Приморського ВП в м. Одесі надійшла заява від Кузаконя М. з проханням вжити заходів правового характеру відносно особи Сокур А., який 13.08.2017 висловлював погрози заявнику щодо фізичної розправи та вбивства.

05 жовтня 2017 року слідчим відділом Приморського ВП в м. Одесі ГУНП в Одеській області до ЄРДР внесені відомості та розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017160500006208 за фактом погрози вбивства Кузаконю М., за ч. 1 ст. 129 КК України. Досудове розслідування триває, особу винного не встановлено.

Слідчим відділенням Малиновського ВП в м. Одесі ГУНП в Одеській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017160470004701 від 28.11.2017 року за фактом погрози вбивства Кузаконю М., за ч. 1 ст. 129 КК України. Розслідування триває, про підозру нікому не повідомлялось.

Щодо Козьми Г. - редактора журналу «Громадське слідство».

25 квітня 2019 року Генеральна прокуратура повідомила, що наразі триває досудове розслідування у кримінальному провадженні № 1201816000000563 від 02.08.2018 року за фактами хуліганства та посягання на життя журналіста ЗМІ «Громадське слідство» Козьми Г. та громадського діяча - члена керівного органу політичної партії «Народний Рух України» Кузаконя М. В., які мали місце 02.08.2018 року та крадіжки мобільного телефону за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ст. 112, ст. 348-1, ч. 4 ст. 296, ч. 2 ст. 185 КК України.

У вказаному кримінальному провадженні трьом особам повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 27, 348-1, 112 КК України, та усім обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. З 21.11.2018 року досудове розслідування вказаного кримінального провадження здійснює ГСУ СБ України.

Щодо Радченко А. - заступниці голови міської організації партії «Народний рух», позаштатний кореспондент одеського телеканалу ТРК «Круг».

Слідчим управлінням ГУНП в Одеській області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017160500005632 від 11.09.2017 року за фактом спричинення тілесних ушкоджень журналістці Радченко А. за ч. 2 ст. 345-1 КК України.

Спочатку напад відносно Радченко слідчі кваліфікували за ч. 2 ст. 186 України як грабіж, і лише через рік 27.11.2019, злочин було перекваліфіковано на ч. 2 ст. 345-1 КК України (умисне заподіяння журналісту тілесних ушкоджень).

З урахуванням наявності достатніх підстав, чотирьом особам повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 345-1 КК України, та одній особі за ч. 2 ст. 345-1 КК України, ч. 1 ст. 263 КК України. Досудове розслідування триває, організаторів і замовників нападу правоохоронцями не встановлено.

Щодо Підпалої С. - журналістки, учасниці розслідувальної «Групи 2 травня», рухів «Генпротест» і «Зелений лист».

Слідчим відділом Приморського ВП в м. Одесі ГУНП в Одеській області здійснювалось досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017162500001710 від 24.06.2017 року за фактом спричинення тілесних ушкоджень громадській активістці Підпалій С. за ч. 1 ст. 125 КК України. З урахуванням наявності достатніх підстав, 19.10.2017 року повідомлено про підозру одній особі у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України. За результатами досудового розслідування 18.12.2017 року обвинувальний акт спрямовано до Приморського районного суду міста Одеси. Судовий розгляд триває.

Крім цього, слідчим управлінням ГУНП в Одеській області здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12017162500003647 від 22.12.2017 року за фактом організації невстановленими особами побиття Підпалої С. за ч. 3 ст. 27, ч. 1 ст. 125 КК України.

Останній напад стався 07 травня 2019 року у Літньому театрі в м. Одеса. За даним фактом було відкрито кримінальне провадження № 12019160500002439 з кваліфікацією «хуліганство». Лише після звернення потерпілої до прокуратури Одеської області 21 травня 2019 року дії нападників були перекваліфіковані на перешкоджання журналістській діяльності. На даний момент триває розслідування.

Проаналізувавши вищенаведені факти, можна зробити висновок про те, що під час проведення досудового розслідування нападів на громадських активістів спостерігається недбалість і упередженість місцевих органів Нацполіції та прокуратури. Так, Служба безпеки України повідомила, що 01.11.2018 року матеріали кримінальних проваджень № 12018161500000335, № 12018161500000992, № 12018150000000421 та № 12018161500001215 за фактом нападів на Стерненко С., разом із вилученими речовими доказами і документами, надійшли з Головного слідчого управління Національної поліції до Головного слідчого управління СБУ.

За результатами опрацювання матеріалів кримінальних проваджень встановлено, що частину предметів, визнаних речовими доказами, до Головного слідчого управління Служби безпеки України не передано.

Станом на кінець 2018 року у Головному управлінні Національної поліції в Одеській області проводиться службове розслідування щодо з'ясування причин непередачі до Головного слідчого управління Національної поліції, а в подальшому до ГСУ Служби безпеки України частини речових доказів у кримінальних провадженнях № 12018161500000335 та № 12018161500000992. 26 квітня 2019 року Національна поліція України повідомила, що дисциплінарною комісією ГУНП в Одеській області за фактом втрати речових доказів у кримінальних провадженнях № 12018161500000992, № 12018161500001215 та № 12018160000000421 проведено службове розслідування, висновок та матеріали якого направлено до територіального управління

Державного бюро розслідувань у м. Миколаєві для прийняття відповідного рішення відповідно до вимог законодавства.

За результатами розгляду зазначених матеріалів 16.01.2019 року територіальним управлінням Державного бюро розслідувань у м. Миколаєві, за фактом втрати речових доказів внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 6201916000000018 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 367 (Службова недбалість) КК України та розпочато досудове розслідування.

Головне управління Національної поліції в Одеській області повідомило, що за результатами службового розслідування встановити місцезнаходження частини речових доказів у кримінальних провадженнях № 12018161500000992, № 12018161500000335, вилучених в ході досудового розслідування, не надалось можливим.

Отже, серія нападів на громадських активістів не є випадковістю. Це цілеспрямована злочинна діяльність, яка вчиняється з метою залякування активних жителів міста і припинення їх діяльності щодо протидії незаконному будівництву, знищенню пам'яток садово-паркового мистецтва та сепаратизму у місті Одеса.

Звернути увагу вищого керівництва правоохоронних органів на дану проблему вирішив Михайло Кузаконь. 11 березня 2019 року він звернувся до Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Національної поліції України щодо вчинення злочинів організованою злочинною організацією на території Одеської області. У результаті, Генеральна прокуратура України переслала цю заяву до СБУ. Служба безпеки України визначила, що дане правопорушення є підслідним Національній поліції і відправила матеріали туди. У Національній поліції розгляд заяви Кузаконя доручили Головному управлінню НП в Одеській області, керівництво якого відправило документ в Приморський відділ поліції ГУНП в Одеській області. За результатами розгляду заяви, відомості 05.04.2019 року надіслано за належністю до Управління СБУ в Одеській області.

27 травня 2019 року за заявою Сергія Стерненка Шевченківський районний суд м. Києва своєю ухвалою зобов'язав Службу безпеки України внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за фактом терористичних актів, вчинених терористичною організацією. Підставою для відкриття провадження стали напади на Устименко В., Підпалу С., Кузаконя М., Козьму Г., Радченко А., Михайлика О. та Стерненка С.

Очевидним є той факт, що всі діючі правоохоронні органи не можуть здійснити повноцінне розслідування у справах щодо нападів на громадських активістів в Одесі і притягнути винних осіб до відповідальності. На даний момент жодного замовника, організатора нападів не встановлено, лише деякі виконавці тримаються під вартою, і всі напади розслідуються окремо, хоча очевидно пов'язані одне з одним. Під час досудового розслідування допускається велика кількість помилок, втрачаються докази та відмовляється в задоволенні клопотань захисту щодо проведення слідчих дій. Результати у

кримінальних провадженнях відсутні, причиною чого є небажання проводити якісне слідство правоохоронцями.

Крім цього, під час роботи Комісії виявлено проблему в Одеській області, пов'язану із існуванням незаконних формувань з квазіправоохоронною функцією.

27 серпня 2014 року Одеською міською радою було прийнято рішення № 5228-VI 34, яким утворено Департамент муніципальної безпеки, який на перший погляд мав би замінити Інспекцію з благоустрою, однак з Положення про Департамент, який було затверджено вказаним рішенням, на даний орган було покладено низку невластивих йому правоохоронних функцій - «забезпечення здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю» (пп. 6 п.2.4 Положення), а також має право «здійснювати перевірки та рейди щодо додержання юридичними та фізичними особами законодавства у сфері громадської безпеки» (пп. 4.1.1. п. 4.1. Положення), тощо.

У подальшому вказані вище норми положення були виправлені та за Департаментом залишені «організація заходів з охорони громадського порядку на території міста» (п. 2.1.6. Положення про департамент) та «взаємодія з правоохоронними органами та іншими органами виконавчої влади, на які згідно з чинним законодавством України покладено обов'язки із забезпечення громадської безпеки та порядку, боротьби зі злочинністю, її організованими формами» (п. 2.2.3 Положення), що не передбачає можливостей для прямої участі співробітників Департаменту в охороні громадського порядку чи в боротьбі зі злочинністю, однак практика показала, що його співробітники діють всупереч власного Положення та виконують непритаманну правоохоронну функцію.

Так як створювати мілітарні органи міські ради не уповноважені, рішенням цього питання стало створення мілітарних формувань під виглядом комунальних охоронних фірм, які нічого спільного з охоронною діяльністю не мають, а виконують функцію «кишенькової» армії і допомагають міському голові силовими методами протидіяти громадськості.

У квітні 2015 року рішенням Одеської міської ради № 6537-41 створено Комунальне підприємство «Муніципальна охорона», яке відповідно до положень свого Статуту, виконує такі завдання:

- сприяє у межах своєї компетенції охороні і забезпеченню громадського порядку під час проведення масових заходів;
- сприяє у межах своєї компетенції охороні громадського порядку під час проведення засідань Одеської міської ради, її виконавчого комітету та інших заходів;
- вживає у межах своєї компетенції заходи щодо забезпечення громадського порядку під час роботи виконавчих органів та комунальних підприємств, установ, організацій Одеської міської ради.

І хоча на папері комунальне підприємство створювалося з метою отримання прибутку від надання послуг з охоронної діяльності, його очевидна збитковість з огляду на специфічну зайнятість «охоронців» й вимоги

законодавства змусили міську раду шляхом прийняття рішення № 2772-VII від 14 грудня 2017 року підприємство ліквідувати шляхом перетворення у Комунальну установу «Муніципальна варта», яка не має на меті отримання прибутку та може без обмежень отримувати кошти з місцевого бюджету. Працівники КУ «Муніципальна варта» неодноразово перешкоджали в доступі до засідань Одеської міської ради та застосовували фізичний примус до бажаючих потрапити в приміщення міської ради, обмежували журналістську діяльність, неправомірно залучались до виконання рішень у межах виконавчого провадження, перешкоджали проведенню мирних мітингів у місті Одеса. І такі дії працівниками КУ «Муніципальна варта» вчиняються систематично.

У справах розслідувань нападів на зазначених вище громадських активістів Тимчасовою слідчою комісією виявлено ряд проблем, зокрема:

1) невстановлення осіб замовників нападів. Очевидним є той факт, що всі діючі правоохоронні органи не можуть здійснити швидке, повне та неупереджене розслідування у справах щодо нападів на громадських активістів в м. Одесі і притягнути винних осіб до відповідальності. На даний момент жодного замовника, організатора нападів не встановлено, лише деякі виконавці тримаються під вартою, і всі напади розслідуються окремо, хоча очевидно пов'язані між собою;

2) помилки під час досудового розслідування та втрата доказів. Під час досудового розслідування допускається велика кількість помилок, необхідні слідчі дії відбуваються із суттєвим запізненням. Результати у кримінальних провадженнях відсутні, причиною чого є небажання проводити якісне слідство правоохоронцями. Крім цього, в ряді проваджень втрачені докази і жодних дій на їх пошук не проводиться;

3) ігнорування клопотань потерпілих та їх захисту. Постійно ігноруються клопотання органами слідства з боку потерпілих та їх захисту про проведення слідчих дій. Зокрема проігноровані клопотання потерпілого Устименка В. про передачу кримінального провадження №1201816000000443 до Головного слідчого управління Служби безпеки України щодо об'єднання кримінального провадження №1201816000000443 із провадженнями щодо замахів на Михайло Кузаконя та Григорія Козьму, та стосовно подальшого процесуального керівництва у зазначеному провадженні Генеральною прокуратурою України;

4) вплив мілітарних угруповань з квазіправоохоронними функціями. Під час роботи Комісії виявлено проблему в Одеській області, пов'язану із існуванням незаконних формувань з квазіправоохоронною функцією. 27 серпня 2014 року Одеською міською радою прийнято рішення № 5228-VI 34, яким утворено Департамент муніципальної безпеки, який на перший погляд мав би замінити Інспекцію з благоустрою, однак з Положення про Департамент, яке затверджено вказаним рішенням, на даний орган було покладено низку невластивих йому правоохоронних функцій - «забезпечення здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю» (пп. 6 п.2.4 Положення), а також має право «здійснювати перевірки та рейди щодо додержання юридичними та фізичними особами законодавства у сфері громадської безпеки» (пп. 4.1.1. п. 4.1. Положення), тощо.

У подальшому вказані вище норми положення виправлені, та за Департаментом залишені «організація заходів з охорони громадського порядку на території міста» (п. 2.1.6. Положення про департамент) та «взаємодія з правоохоронними органами та іншими органами виконавчої влади, на які згідно з чинним законодавством України покладено обов'язки із забезпечення громадської безпеки та порядку, боротьби зі злочинністю, її організованими формами» (п. 2.2.3 Положення), що не передбачає можливостей для прямої участі співробітників Департаменту в охороні громадського порядку чи в боротьбі зі злочинністю. Однак, практика показала, що його співробітники діють всупереч власного Положення та виконують непритаманну правоохоронну функцію. Так як створювати мілітарні органи міські ради не уповноважені, рішенням цього питання стало створення мілітарних формувань під виглядом комунальних охоронних фірм, які нічого спільного з охоронною діяльністю не мають, а виконують функцію «кишенькової армії» і допомагають міському голові силовими методами протидіяти громадськості.

У квітні 2015 року, рішенням Одеської міської ради № 6537-41 створено Комунальне підприємство «Муніципальна охорона», яке відповідно до положень свого Статуту, виконує такі завдання:

- сприяє у межах своєї компетенції охороні і забезпеченню громадського порядку під час проведення масових заходів;

- сприяє у межах своєї компетенції охороні громадського порядку під час проведення засідань Одеської міської ради, її виконавчого комітету та інших заходів;

- вживає у межах своєї компетенції заходи щодо забезпечення громадського порядку під час роботи виконавчих органів та комунальних підприємств, установ, організацій Одеської міської ради.

Наявність незаконних локальних силових угруповань несе низку загроз, а саме:

- 1) порушує принцип правової визначеності, робить інших учасників правовідносин абсолютно незахищеними перед працівниками муніципальної варти, які діють протиправно і не несуть юридичну відповідальність за такі дії;

- 2) існування вказаної силової структури непідконтрольної жодній владній інституції вже систематично призводить до свавілля та відсутності механізму стримування її діяльності;

- 3) наявність локальних квазіправоохоронних угруповань порушує принцип монополії держави на насильство, спотворює уявлення громадян про «належного» суб'єкта реалізації правоохоронних повноважень;

- 4) створення та утримання таких структур покладає додатковий необґрунтований тягар на місцеві бюджети, які недофінансовують соціальні та культурні напрямки, зокрема систематичну проблему із культурною спадщиною, проблему інфраструктури, тощо;

- 5) вказане явище створює додаткову корупційну складову в діяльності органів місцевого самоврядування;

- 6) наявність місцевих парамілітарних формувань є прямою загрозою Національній безпеці України.

Отже, доки на законодавчому рівні питання діяльність муніципальних силових структур не буде врегульоване, необхідно позбавити можливості комунальними установами і підприємствами реалізовувати функцію з охорони громадського порядку. І це стає особливо актуальним у контексті існуючих проблем у м. Одесі.

3. м. Харків (Булах Д, Лісічкін Є., Бичко В.)

На засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 листопада 2018 року прийнято рішення про створення робочої групи з числа народних депутатів – членів Тимчасової слідчої комісії, які проводитимуть перевірки ходу розслідування правоохоронними органами нападів на громадських активістів у м. Харкові та Харківській області. Відповідне рішення Тимчасової слідчої комісії оформлене протоколом № 3 від 20 листопада 2018 р.

З метою отримання інформації щодо стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях № 12016220530001690 (Булах Д.), № 12017220510002330 (Лісічкін Є.) та № 12018220440000906 (Бичко В.). Тимчасовою слідчою комісією направлені звернення до ГУНП у Харківській області та прокуратури Харківської області (№ 04-47/2-77 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-79 від 21.11.2018 р., № 04-47/2-80 від 21.11.2018 р.).

Відповідно до отриманої інформації встановлено що у кримінальному провадженні №12016220530001690 (Булах Д.) 14 вересня 2018 року до Московського районного суду м. Харкова направлено обвинувальний акт, проте 11 жовтня 2018 року його повернуто прокурору. У свою чергу, 08 листопада 2018 року за апеляційною скаргою прокурора вищезазначену ухвалу скасовано Харківським апеляційним судом. На засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 січня 2019 року присутній потерпілий заявив, що справу в суд не передано.

Кримінальне провадження №12017220510002330 (Лісічкін Є.) закрито 26 листопада 2018 року за рішенням слідчого СВ Холодногірського ВП ГУНП в Харківській області на підставі п.2 ч.1 ст.284 Кримінального процесуального кодексу України (встановлена відсутність в діянні складу злочину). В той же час, відповідно даних, наданих прокуратурою Харківської області, додатково судово-медичною експертизою встановлено наявність тілесних ушкоджень. Крім того, потерпілий заперечує покази, надані допитаними свідками та на підставі яких прийнято рішення про закриття провадження.

Відповідно до інформації, наданої органами поліції та прокуратури, у кримінальному провадженні №12018220440000906 (Бичко В.) не виявлено ознак насильницької смерті та не встановлено причетності будь-яких осіб до смерті потерпілого. З огляду на зазначене, кримінальне провадження було закрито .

Крім того, 13 травня 2019 року Тимчасовою слідчою комісією проведено виїзне засідання для обговорення стану справ із представниками правоохоронних органів та отримання необхідних пояснень. На засіданні були присутні: На засіданні присутні: Черняк М.Є. – заступник голови Харківської обласної державної адміністрації; Данильченко Ю.Б. – прокурор Харківської області; Носач А.В. – начальник Управління Служби безпеки України в

Харківській області; Сокурєнко В.В. – начальник Головного управління Національної поліції в Харківській області; Чиж С.А. – заступник начальника Головного управління Національної поліції в Харківській області – начальник слідчого управління; Антонян Н.Ф. - начальник відділу нагляду за додержанням законів органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю, прокуратури Харківської області; Прокопенко А.С. - прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю, управління нагляду у кримінальному провадженні, прокуратури Харківської області; Шевцова К.В. – керівник Харківської місцевої прокуратури № 1; Старченко Ю.П. - прокурор Холодногірського відділу Харківської місцевої прокуратури № 1; Мишков Я.Є. – керівник Чугуївської місцевої прокуратури; Тищенко С.В. - прокурор Чугуївської місцевої прокуратури; Савченко О.О. – начальник відділу розслідування особливо важливих справ та злочинів, учинених організованими групами і злочинними організаціями, слідчого управління Головного управління Національної поліції в Харківській області; Калган П.В. – т.в.о. заступника начальника відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи, слідчого управління Головного управління Національної поліції в Харківській області; Лінник С.О. – начальник слідчого відділу Холодногірського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області; Марченко Т.С. – старший слідчий слідчого відділу Холодногірського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області; Гусейнов С.Х. – начальник відділення слідчого відділу Чугуївського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області; Булах Д.А. – голова правління громадської організації «Харківський Антикорупційний центр»; Лісічкін Є.С. - член правління громадської організації «Харківський антикорупційний центр»; Лихачов Р.Б. – колишній адвокат померлого громадського активіста Бичка М.В.; Черняк І. – адвокат члена правління громадської організації «Харківський антикорупційний центр» Лісічкіна Є.С.; Баласанян Н. - голова ГО «УКРАЇНКА»; Нестерук В.М. – член ГО «Сила в єдності»; Корнієнко М.Ю. – представник ВГО «Правозахисник».

Відповідно до отриманої інформації встановлено що у кримінальному провадженні № 12016220530001690 (Булах Д.) 14 вересня 2018 року до Московського районного суду м. Харкова направлено обвинувальний акт, проте 11 жовтня 2018 року його повернуто прокурору. У свою чергу, 08 листопада 2018 року за апеляційною скаргою прокурора вищезазначену ухвалу скасовано Харківським апеляційним судом. 24 травня 2019 року завершено проведення підготовчого судового засідання, дату судового розгляду призначено на 29 травня 2019 року. Щодо невстановленої особи, яка можливо схилила організатора злочинного угруповання до організації вказаного злочину триває проведення слідчих (розшукових) дій. За узгодженням з потерпілим останнього викликано для надання додаткових свідчень. Досудове розслідування триває, його хід контролюється керівництвом прокуратури області.

Кримінальне провадження № 12017220510002330 (Лісічкін Є.) за фактом спричинення тілесних ушкоджень потерпілому обговорено із представниками

правоохоронних органів під час виїзного засідання Тимчасової слідчої комісії у м. Харків. За результатами проведеного опитування було виявлено наступні порушення з боку правоохоронних органів:

- органами слідства не допитувалися особи, на яких вказав потерпілий під час надання показів як на підозрюваних в організації нападу на себе. Більше того, версія щодо вчинення нападу на потерпілого у зв'язку із діяльністю в антикорупційному центрі та висвітленням у засобах масової інформації публікацій про розслідування діяльності колишнього голови адміністрації Холодногірського району м. Харкова не відпрацьовувалась слідчими взагалі. Зазначені потерпілим особи навіть не викликалися на допит, оскільки на думку правоохоронців це недоцільно так як відсутні докази причетності цих осіб.

- слідчими органами підтримується версія щодо інсценування нападу. Про зазначене, зі слів правоохоронних органів, свідчать наявні у матеріалах справи докази, а саме покази свідків та відео з камер спостереження. У свою чергу, інші докази, які б підтверджували або спростовували зазначену версію не збиралися. Більше того, кримінальне провадження за фактом нападу на потерпілого неодноразово закривалося, в той час як за інсценування злочину особа мала б бути притягнена до кримінальної відповідальності у якості співучасника. Крім того, завідомо неправдиве показання свідка, потерпілого, надані органу, що здійснює досудове розслідування є кримінально карним діянням. При цьому слідчим органом не внесено відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

- відповідно до наявних у Єдиному державному реєстрі судових рішень ухвал Ленінського районного суду м. Харкова вбачається, що суд тричі приймав рішення про скасування постанов про закриття кримінального провадження, внесеного в Єдиний реєстр досудових розслідувань за № 12017220510002330 від 18.09.2017 року. Всі три рази суд звертав увагу на невмотивованість постанови, проте правоохоронними органами жодних слідчих дій після скасування постанов не проводилося. Як вбачається із тексту однієї із зазначених ухвал – слідчий вказує на відсутність складу злочину (відсутність умислу під час нанесення легких тілесних ушкоджень) і в той же час посилається на зізнавальні показання та результати експертизи, яка підтверджує нанесення легких тілесних ушкоджень. Жодних зауважень, що зазначено в ухвалах суду про скасування постанов слідчого про закриття кримінального провадження не враховано органами слідства. На думку Тимчасової слідчої комісії, вищевказане вказує про небажання правоохоронними органами розслідувати справу та підтверджує неналежне виконання правоохоронними органами своїх функцій та покладених на них обов'язків.

- слідчі наполягають на тому, що потерпілий був знайомий із організатором нападу, у той час як сам потерпілий цю інформацію спростовує. За версією слідчих зв'язок потерпілого та організатора підтверджується показами єдиного свідка, який є знайомим організатора нападу. Жодних інших доказів, які підтверджують зв'язок потерпілого з нападниками слідство не встановило.

24 травня 2019 року від прокуратури Харківської області надійшов лист щодо стану кримінального провадження №12017220510002330 (Лісічкін Є.) за

фактом спричинення тілесних ушкоджень. Так, досудове розслідування заслухано на оперативній нараді прокуратури та активізовано. У кримінальному провадженні додатково допитаний потерпілий, який підтвердив раніше надані покази та зазначив, що пов'язує напад на себе із діяльністю в антикорупційному центрі та висвітленням у засобах масової інформації публікацій про розслідування діяльності колишнього голови адміністрації Холодногірського району м. Харкова. З метою перевірки причетності до організації нападу на Лісічкіна Є.С. посадових осіб адміністрації вживаються відповідні заходи. Разом з цим, триває процес встановлення зв'язків фігурантів кримінального провадження, а також перевіряється версія можливого інсценування нападу на Лісічкіна Є.С. за його особистим замовленням.

Відповідно до інформації, наданої органами Нацполіції та прокуратури, у кримінальному провадженні №12018220440000906 (Бичко В.) не виявлено ознак насильницької смерті та не встановлено причетність будь-яких осіб до смерті потерпілого. Слідчими проведено комплекс слідчих (розшукових) дій, направлених на повне, всебічне та неупереджене з'ясування обставин смерті Бичка М.В., а також перевірки однієї з версій щодо можливої причетності до настання смерті чоловіка сторонніх осіб.

У свою чергу, Тимчасовою слідчою комісією виявлено наявність ряду процесуальних порушень під час проведення досудового розслідування, а саме:

- під час проведення огляду місця події слідчим не було вилучено мотузку, на якій знайдено повішеним Бичка М.В. Натомість зазначену мотузку було зрізано, що призвело до того, що важливі докази у справі були назавжди втрачені, так як під час наступного візиту до місця події другої частини знаряддя вже не було. Таким чином, унеможливлено здійснення аналізів для встановлення особи, що прив'язала петлю до дерева. За фактом вказаного порушення проведено службову перевірку та притягнуто слідчого до дисциплінарної відповідальності.

- під час проведення вилучення комп'ютера потерпілого слідчими не було залучено адвоката потерпілої сторони. Правоохоронці під час опитування на виїзному засіданні Тимчасової слідчої комісії виправдовують зазначене тим, що мати загиблого не заперечувала проти вилучення оригіналу матеріалів та підписала відповідний дозвіл.

З огляду на невиявлення ознак насильницької смерті та невстановлення причетності будь-яких осіб до смерті потерпілого, 11 грудня 2018 року слідчим СВ Чугуївського відділу поліції ГУНП в Харківській області винесено постанову про закриття кримінального провадження на підставі відсутності в діянні складу кримінального правопорушення, про що внесено відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Зазначену постанову та матеріали кримінального провадження направлено до Чугуївської місцевої прокуратури Харківської області для перевірки законності та обґрунтованості прийнятого рішення. Постанова слідчого про закриття кримінального провадження не скасовувалась та не оскаржувалась. За результатами опитування представників слідчих органів та органів прокуратури отримано вичерпну інформацію щодо проведеного досудового розслідування та його результатів.

4. м. Київ (Макарова В.)

Відповідно до Протоколу засідання Комісії № 3 від 20.11.2018 р. справа Макарової В. КП № 12015100030008505 визнана пріоритетною, щодо якої робочою групою з числа народних депутатів України – членів Тимчасової слідчої комісії проводиться перевірка ходу розслідування правоохоронними органами.

Загальна інформація: Валентина Макарова - керівник громадської організації «Давайте разом», прямо звинувачувала у здійсненні незаконної діяльності керівництво РВУФК та ОСББ «Лісова пісня». Валентина Макарова займається викриттям, на її думку, незаконної діяльності Семенюшка О.І, який є директором РВУФК, розташованого за адресою м. Київ, вул. Матеюка, 4.

21.07. 2015 о 22.12 на Макарову було скоєно напад за адресою вул. маршала Жукова, 33-а.

Кваліфікація події - 13.08.2015 перекваліфіковано із ч.1 ст. 121 КК України на ч. 2 ст.15 п. 12 ч.2 ст.115 КК України

На направлені членами Тимчасової слідчої комісії звернення отримані відповіді від ГСУ НПУ та Прокуратури міста Києва.

У відповіді заступника голови – начальника ГСУ НПУ Невгада В.В. у за № 15073/05/24-2018 р. повідомляється, що слідчим відділом Деснянського управління поліції Головного управління НП у м. Києві здійснюється досудове розслідування по кримінальному провадженні № 12015100030008505 від 22.07.2015 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 115 КК України, хід досудового розслідування продовжує перебувати на контролі в ГСУ НПУ.

У відповіді Прокуратури міста Києва за підписом Говди Р. за № 04/2/5-103-18 р. повідомляється, що досудовим розслідуванням встановлено, що 21.07. 2015, приблизно о 21.36 год, дві невстановлені особи чоловічої статі, знаходячись у лісопарковій зоні неподалік будинку №33, по вул. Жукова у місті Києві, за попередньою змовою вчинили напад на Макарову В.В. Внаслідок нападу потерпілій спричинено тілесні ушкодження у вигляді : черепно–мозкової травми, забою головного мозку, лінійного перелому кісток черепа, забійної рани м'яких тканин обличчя та голови, перелому кісток лицьового скелету, парабітальних гематом з двох сторін.

Під час досудового розслідування проведено 30 судових експертиз, отримано та проведено аналіз телефонних з'єднань, проведено численні обшуки на території Олімпійського коледжу імені Івана Піддубного, а також за місцем проживання фігурантів у справі.

12 березня 2019 року Тимчасова слідча комісія провела спеціальне засідання по справі за фактом нападу на Валентину Макарову.

17.10.2016 слідчим СУ ГУ НП в м. Києві Шевчуком В.В. повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.15 п.12 ч.2 ст.115 КК України – Сурженка Василя Васильовича.

З урахуванням показів Сурженка В.В, який повідомив, що під час вчинення злочину відносно Макарової перебував у іншому місці, свідків, які підтвердили

алібі Сурженка В.В., та інших зібраних під час досудового розслідування доказів у кримінальному провадженні призначено повторну судово – психологічну експертизу Макарової В.В.

Експертизою № 13075/16-61 від 28.11.2016 встановлено, що Макарова В. постійно змінює покази та вказує на різних осіб яких підозрює у вчиненні нападу на себе. У матеріалах кримінального провадження знаходяться два протоколи впізнання, на яких Макарова В. не впізнає Сурженка та один протокол на якому Макарова В. прямо вказує на останнього.

14.12. 2016 прокурором у кримінальному провадженні винесено постанову про закриття кримінального провадження в частині підозри відносно Сурженка В.В., яка неодноразово скасовувалась слідчим суддею Печерського районного суду міста Києва.

11.05.2018 прокурором Київської місцевої прокуратури №3 винесено постанову про закриття кримінального провадження в частині підозри відносно Сурженко В.В. у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.15 п.12 ч.2 ст.115 КК України.

Відповідно до змісту ухвал слідчих суддів, при прийнятті рішень про скасування постанов про закриття кримінального провадження відносно підозрюваного, суд виходив з неповноти проведеного досудового розслідування, при цьому не даючи оцінку наявності достатності доказів для підозри Сурженка В.В у вчиненні кримінального правопорушення, що є обов'язковою умовою відповідно до положень ст. 276 КПК України.

14.03.2019 Тимчасова слідча комісія на засіданні заслухала стан розслідування кримінального провадження за фактом нападу на Валентину Макарову.

На засідання запрошувались:

Корж А. С – виконувач обов'язків прокурора міста Києва; Власов Д.С - заступник начальника управління нагляду у кримінальному провадженні прокуратури міста Києва; Колбушкова К.В - прокурор Київської місцевої прокуратури №3; Боярський П.В - прокурор Київської місцевої прокуратури № 4; Крищенко А.Є. – заступник Голови Національної поліції України – начальник ГУНП у м. Києві; Пивовар О.В – заступник начальника ГУНП в м. Києві – начальник слідчого управління; Пшенинчній Ю. – адвокат громадської активістки Макарової В.; Дядюк О. – громадський активіст; Макарова В. – громадський активіст; Хатуна Мургілія – заступник керівника групи спостерігачів СММ ОБСЕ у м. Києві.

В ході проведеного засідання встановлено що 14 грудня 2016 року прокурором у кримінальному провадженні – начальником відділу прокуратури міста Києва радника юстиції Ткачуком Д.В. винесено постанову про закриття кримінального провадження в частині підозри Сурженко Василя Васильовича, 16.07.1991 року народження у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого, ч.2 ст.15, п.12 ч.2 ст 115 КК України.

З даною постановою про закриття кримінального провадження № 12015100030008505 від 14.12.2016 року у зв'язку з відсутністю доказів для доведення винуватості Сурженка В.В. не погодились і оскаржили до суду.

11 травня 2017 року слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва скасував постанову прокурора Ткачук Д.М про закриття кримінального провадження № 12015100030008505 від 14.12.2016 року.

07.06.2017 року прокурором у кримінальному провадженні – начальником відділу прокуратури міста Києва радника юстиції Ткачук Дмитро Володимировичем було винесено постанову про закриття кримінального провадження в частині підозри Сурженко Василя Васильовича, 16.07.1991 року народження у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого, ч.2 ст.15, п.12 ч.2 ст 115 КК України. Виносячи дану постанову прокурором у кримінальному провадженні – начальником відділу прокуратури міста Києва радника юстиції Ткачук Дмитро Володимировичем знову не було враховано недоліки які були вказані судом і не проведено жодної процесуальної дії.

07.09.2017 слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва знову скасував постанову прокурора Ткачук Д.М про закриття кримінального провадження № 12015100030008505.

07.09.2017 року не дочекавшись навіть повного тексту ухвали, який повинен був бути проголошений 12.09.2017 року було винесено знову постанову про закриття кримінального провадження № 12015100030008505 від 14.12.2016 року в частині підозри Сурженка Василя Васильовича, 16.07.1991 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.115 КК України – у зв'язку з відсутністю в його діях складу кримінального правопорушення. Данна постанова була винесена іншим прокурором Олійником Д.О, але при цьому навіть не змінив підстави для закриття і вона є чіткою копією попередніх постанов по даному кримінальному провадженню.

10.05.2018 слідчий суддя Печерського районного суду м.Києва знову скасував постанову прокурора Олійника Д.О про закриття кримінального провадження № 12015100030008505.

Макарова В.В. під час проведення досудового розслідування надала покази в якості потерпілої де прямо вказала, що 21.07.2015 приблизно о 21:30 год. коли вона вигулювала собаку в лісопарковій зоні навпроти будинку № 33 по вул. Жукова в м. Києві, то до неї підбіг Сурженко Василь, який, дістав пістолет та наставив в район грудної клітини, й натиснув на спусковий гачок. Однак, внаслідок затримки при стрільбі, пострілу не відбулося. Після чого, він почав перезаряджати пістолет та в цей час до неї ззаду підбігла невстановлена слідством особа й нанесла один удар по голові, внаслідок чого від болю, завданого даним ударом, остання присіла, після чого невстановлена особа продовжила наносити Макаровій В.В. множинні удари по голові, обличчю, верхнім та нижнім кінцівкам. Після чого, вказані особи зникли у невідомому напрямку. Згодом Макарову В.В. знайшов чоловік на ім'я Анатолій, який також вигулював собаку у лісопарковій зоні. Він допоміг їй вийти до дороги навпроти будинку № 33-А по вул. М. Жукова в м. Києві, де останній викликав швидку медичну допомогу, яка доставила Макарову В.В. до лікарні.

11.08.2016 додатково допитано як потерпілу Макарову В.В., яка остання підтвердила свої покази та уточнила, що особа, яка здійснила на неї напад, є Сурженко Василь Васильович.

У подальшому із потерпілою Макаровою В.В. проведено слідчий експеримент під час якого остання підтвердила свої покази та продемонструвала на місці події як все відбувалося.

І тим самим потерпіла прямо вказала на особу яка здійснила на неї напад і яку вона безпосередньо знала та впізнала.

На сьогоднішній день матеріали кримінального провадження перебувають в СУ Деснянського УП НП в м. Києві слідчий Листушенко Р. процесуальний керівник Колбушкова К.А

Заслухавши представників потерпілої та представників правоохоронних органів, Тимчасова слідча комісія дійшла висновку, що СУ Деснянського УП НП в м. Києві, при процесуальному керівництві Колбушкової К.А не здійснено усього комплексу процесуальних дій для всебічного та повного розслідування справи.

Постанови про закриття кримінального провадження за №12015100030008505 виносилися три рази процесуальними керівниками Ткачуком Дмитром Володимировичем (14.12.2016) , повторно Ткачуком Д.В (07.06.2017) та 07.09.2017 дана постанова була винесена іншим прокурором Олійник Д.О, але при цьому навіть не змінено підстави для закриття і вона є чіткою копією попередніх постанов по даному кримінальному провадженню. Усі вищеперераховані постанови були скасовані слідчим суддею Печерського районного суду міста Києва, процесуальні вказівки надані слідчим суддею слідчим та процесуальним керівникам проігноровані.

Крім того, на засіданні Комісії Макарова В. особисто повідомила, що підозрювані у її побитті повторно особисто погрожували їй біля власного будинку. За даним фактом Макарова В. звернулась з заявою до органів Національної поліції, але звернення Макарової В. не було внесено до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань з невідомих причин.

Заслухавши доповідь правоохоронних органів щодо стану проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні 12015100030008505 від 22.07.2015 р. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 115 КК України щодо нападу на Валентину Макарову, Тимчасова слідча комісія дійшла висновку щодо незадовільних результатів роботи Деснянським управлінням поліції Головного управління НП у м. Києві в частині проведення досудового слідства та проведення слідчих дій.

5. Сєверодонецьк (Самарський С.)

Увечері 02.11.2017 року до чергової частини Сєверодонецького відділу поліції ГУНП в Луганській області надійшло повідомлення дружини депутата Сєверодонецької міської ради, відомого громадського діяча та журналіста Самарського Сергія Вікторовича (1962 року народження) Самарської Ірини Володимирівни про те, що її чоловік зник безвісті.

Внаслідок проведених оперативно-розшукових заходів вночі 03.11.2017 року було виявлено труп Самарського С.В. з ознаками насильницької смерті.

За фактом зазначеного злочину Слідчим управлінням ГУНП в Луганській області внесено відомості до ЄРДР № 12017130370003275 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого п.п. 4, 6 ч. 2 ст. 115 КК України.

Убивство Самарського С.В. викликало значний суспільний резонанс не лише серед жителів Сєверодонецька, але й всієї України. Зокрема, на місце події виїжджали керівники прокуратури Луганської області та слідчого управління ГУНП області.

При цьому прокуратурою Луганської області заявлено про здійснення нею процесуального керівництва досудовим розслідуванням у вказаному кримінальному провадженні. Тодішній голова Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Гарбуз Ю.Г. також заявляв про особистий контроль розслідування вбивства Самарського С.В.

06.11.2018 – 259 голосами «за» підтримана Постанова Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів».

09.11.2018 – представником Комісії Геращенко І. скерований лист Голові Тимчасової слідчої комісії Березі Б. з пропозицією винести на розгляд Тимчасової слідчої комісії питання включення розслідування справи Самарського С.В. до предмету відання Комісії.

15.11.2018 - на засіданні Тимчасової слідчої комісії вирішено провести перевірку ходу розслідування правоохоронними органами України кримінального провадження, порушеного за фактом вбивства Самарського С.В.

20.11.2018 на засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 голосами «за» прийнято рішення про розподіл справ щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів між народними депутатами України – членами Тимчасової слідчої комісії (питання 5 протоколу - <http://crimecor.rada.gov.ua/uploads/documents/30990.pdf>).

У м. Сєверодонецьк обрано справу С. В. Самарського.

20.11.2018 на засіданні Тимчасової слідчої комісії 15 голосами «за» прийнято рішення про звернення Комісії до правоохоронних органів України щодо надання інформації по справам (питання 3.1 протоколу (розглянуто в закритому режимі) - <http://crimecor.rada.gov.ua/uploads/documents/30990.pdf>).

Листом від 12.12.2018 (на лист від 21.11.18) Прокуратура Луганської області (за підписом прокурора області В. Янко) поінформовано Голову Комісії Березу Б. про таке:

- слідчим управлінням ГУНП в Луганській області розслідується кримінальне провадження № 12017130370003275 від 03.11.2017 р. за фактом умисного вбивства депутата Сєверодонецької міської ради Самарського С.В., за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого п.п. 4, 6 ч. 2 ст. 115 КК України;

- до Сєверодонецького ВП ГУНП в Луганській області 02.11.2017 р. о 21:34 надійшло повідомлення Самарської І.В. про те, що вона втратила зв'язок з своїм чоловіком Самарським С.В., який приблизно о 17:15 вийшов із приміщення

Сєверодонецької міської ради та повідомив її по телефону, що скоро прийде додому, однак не повернувся;

-за результатами проведених розшукових заходів, 03.11.2017 о 00:10 біля будинку № 1 МЖК «Мрія» м. Сєверодонецька, виявлено труп Самарського С.В. з відкритою травмою голови;

-відповідно до висновку судмедекспертизи трупу Самарського С.В. смерть настала внаслідок багатоуламкового фрагментарного перелому лівої скроневої кістки, лінійних переламів кісток склепіння та основи черепа, розривів твердої мозкової оболонки в скроневій ділянці зліва, розтrocення правої та лівої напівкулі мозку;

-проведення досудового розслідування було доручено групі слідчих СУ ГУНП в Луганській області, а здійснення процесуального керівництва – групі прокурорів, до складу якої включено заступника прокурора Луганської області та працівників відділу нагляду за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти життя прокуратури Луганської області;

-ГСУ НП України створено слідчу групу у кримінальному провадженні, до складу якої включено слідчих ГУНП в Луганській та Харківській областях;

-спільним наказом керівників правоохоронних органів області створено міжвідомчу робочу групу для організації розслідування кримінального провадження (включено працівників ГУНП в Луганській області, Третього управління ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях, ГВ БКОЗ ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях УЗЕ в Луганській області ДЗЕ НП України та Донецького управління кіберполіції ДКП НП України, однак склад групи неодноразово оновлювався);

-на цей час жодній особі підозру не повідомлено, під час досудового розслідування перевіряються слідчі версії: з мотивів політичної, громадської та комерційної діяльності потерпілого, невиконання Самарським С.В. боргових зобов'язань, його журналістської діяльності, хуліганських, корисливих мотивів та інше;

-у кримінальному провадженні систематично проводяться наради для обговорення усіх версій. 14.11.2018 проведено спільну нараду, визначено заходи задля розслідування, виконання яких ще триває;

-процесуальними керівниками, відповідно до вимог ст. 36 КПК України, надаються ґрунтовні письмові вказівки (загалом надано 11 письмових вказівок, останні з яких перебувають на виконанні слідчих);

-слідчі, з метою встановлення обставин злочину та осіб причетних до його скоєння, проводять слідчі, у т.ч. негласні слідчі (розшукові) дії;

-з метою відпрацювання кожної версії, на теперішній час допитано понад 2 680 осіб, у т.ч. міського голову, 36 депутатів та 143 працівників міської ради;

-визнано потерпілими та допитано як потерпілих дружину загиблого Самарську І.В., сина – Самарського О.С., дочку – Самарську А.С. та матір – Самарську С.Г.;

-проведено 21 обшук, призначено та проведено 63 експертизи (на цей час в Харківському НДЕКЦ МВС України триває проведення 3 експертиз);

-отримано 78 дозволів суду на проведення заходів забезпечення кримінального провадження, у т.ч. тимчасового доступу до електронних інформаційних систем та мобільних терміналів систем зв'язку;

-слідчими в порядку ст. 40 КПК України надано понад 250 доручень про проведення слідчих дій оперативними підрозділами правоохоронних органів;

-направлено запит про міжнародну правову допомогу до США задля отримання тимчасового доступу до аккаунту Самарського С.В. у «Facebook» де він публікував статті щодо політичної та громадської ситуації в місті, листувався з іншими користувачами соціальної мережі «Facebook»;

-досудове розслідування триває, стан слідства перебуває на особистому контролі керівництва прокуратури області.

18.12.2018 - у Верховній Раді України відбулась нарада за участі вдови Самарського С.В. – Самарської І.В., членів Тимчасової слідчої комісії Геращенко І.В., Карпунцова В.В., Саврасова М.В., Висоцького С.В., Павленка Ю.О та представників правоохоронних органів: Невгада В.В. (заступник Голови Національної поліції України - начальник Головного слідчого управління НП), Колесника С.П. (Начальник ГУНП в Луганській області), Усманова Р.А. (Заступник начальника ГУНП в Луганській області – начальник слідчого управління), Чмихало А.О. (заступник начальника СУ ГУНП в Луганській області – начальник відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи ГУНП в Луганській області), Живаго О.О. (старший слідчий слідчого управління ГУНП в Луганській області), Янко В.М. (прокурор Луганської області), Мельничук В.І. (заступник прокурора Луганської області), Морозова П.О. (начальник відділу прокуратури Луганської області (процесуальний керівник)).

Під час наради, представники правоохоронних органів поінформували членів Тимчасової слідчої комісії та Самарську І.В., що вони розглядають 11 версій, серед них, ті які пов'язані із професійною та бізнесовою діяльністю (серед них, що нібито Самарський С.В. був винен гроші). За їх словами, на сьогодні, немає жодної інформації про замовників та виконавців. Представники правоохоронних органів також поінформували членів Тимчасової слідчої комісії та Самарську І.В. про розслідування кримінального провадження та про слідчі дії по справі (поінформовано про заходи із листа від 12.12.2018 (на лист від 21.11.18) прокуратура Луганської області (за підписом прокурора області В. Янко).

18.12.2018 під час засідання Тимчасової слідчої комісії (протокол засідання № 7 <http://crimecor.rada.gov.ua/uploads/documents/31034.pdf>) першим заслухано питання 2 порядку денного – «Про заслуховування на засіданні Тимчасової слідчої комісії вдови громадського діяча, журналіста Самарського С.В. – Самарської І.В., представників прокуратури Луганської області, ГУНП в Луганській області» (заслухано в закритому режимі). Представники правоохоронних органів поінформували членів Тимчасової слідчої комісії та Самарську І.В. про розслідування кримінального провадження та про слідчі дії по справі (інформація з листа від 12.12.2018 (на лист від 21.11.18) прокуратура Луганської області (за підписом прокурора області В. Янко).

Листом від 22.12.2018 (на депутатське звернення від 21.11.2018) Національної поліції України (за підписом Голови Національної поліції України Князева С.М.) поінформовано Голову Тимчасової слідчої комісії Березу Б., що матеріали кримінального провадження неодноразово вивчались Головним слідчим управлінням Національної поліції України та хід досудового розслідування зазначеного кримінального провадження заслуховувався на оперативних нарадах при керівництві цього управління, за результатами чого з метою забезпечення всебічного, повного й неупередженого дослідження обставин вказаного кримінального провадження й прийняття обґрунтованого процесуального рішення в ньому надані письмові вказівки відповідно до статті 49 (Керівник органу досудового розслідування) КПК України.

Незважаючи на значний обсяг проведених у кримінальному провадженні слідчих (розшукових) дій, на цей час достатніх доказів причетності конкретних осіб до вчинення вказаного злочину не здобуто.

Прокуратурою Луганської області (лист від 15.05.2019 №0447/2-78) на виконання завдання Генеральної прокуратури України розглянуто доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. щодо опрацювання постанови Верховної Ради України від 28.02.2019 №270-VIII «Про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів» та повідомлено про таке:

- станом на 15.05.2019 жодній особі підозру не повідомлено, водночас під час досудового розслідування перевіряються слідчі версії, серед яких вчинення кримінального правопорушення з мотивів політичної, громадської та комерційної діяльності потерпілого, невиконання Самарським С.В. боргових зобов'язань, його журналістської діяльності, хуліганських, корисливих мотивів та інше;

- у кримінальному провадженні процесуальними керівниками, відповідно до вимог ст.36 КПК України, надані ґрунтовні письмові вказівки. Зокрема, надано 14 письмових вказівок, останні з яких перебувають на виконанні слідчих;

- слідчими з метою встановлення обставин злочину та осіб, причетних до його скоєння, проведено 21 обшук, здійснено 81 тимчасовий доступ до речей і документів;

- на підставі наданих слідчим суддею дозволів, проводяться негласні слідчі (розшукові) дії;

- за вилученими під час розслідування речами та об'єктами призначено 78 експертиз, серед яких молекулярно-генетичні, судово-медичні експертизи речових доказів (імунологічні), комп'ютерно-технічні та інші;

- слідчими в порядку ст. 40 КПК України надано 288 доручень про проведення слідчих (розшукових) дій до оперативних підрозділів органів області;

- з метою відпрацювання висунутих версій допитано як свідків 2 906 осіб.

Проте, станом на 10.06.2019 зазначений злочин залишається нерозкритим, а кримінальне провадження досі не передано до суду.

Родина Самарського С.В., зокрема, і вдова Самарська І.В. вважає, що слідство ведеться недостатньо ефективно. Вона висловила переконання, що вбивство пов'язане з політичною, громадською та журналістською діяльністю пана Самарського та розповіла, що 4 USB-флеш-накопичувачі, на яких С.В. Самарський зберігав свої журналістські статті, які він завжди носив із собою зникли.

6. Київська область (Мазур С., Дядюк О.)

10 жовтня 2018 року у квартиру громадського активіста і мого помічника-консультанта Мазура Сергія Дмитровича за адресою: м. Бориспіль вул. Момота, 52 приблизно опівночі було закинуто ручну гранату наступального типу РДГ-5, за версією досудового слідства з метою його умисного вбивства.

Незважаючи на те, що Мазура С.Д. у той момент не було вдома, у результаті цього замаху на умисне вбивство було тяжко поранено його батька - Мазура Дмитра Дмитровича. Дані щодо цього злочину були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань 10.10.2018 за №12018110100002123 та кваліфіковано за ст.ст. ч. 2 ст. 15, п.п. 5, 6, 11, 12 ч. 2 ст. 115 КК України та ч. 1 ст. 263 КК України. Досудове розслідування здійснюють слідчі Головного управління Національної поліції в Київській області. Відомо, що потерпілий неодноразово звертався з відповідними клопотанням до слідчих, однак будь-які процесуальні рішення, на даний час, відсутні, що розглядається мною як умисне затягування процесу здійснення досудового розслідування.

01.11.18 затримано та вручено повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15, п.п. 5, 6, 11, 12 ч. 2 ст. 115 КК України та ч. 1 ст. 263 КК України 5-ти підозрюваним у замаху: Акімову О.І., Вірченку А.В., Павленку А.М., Бадьянову Р.С. та Ісаєнку Д.Ю. В ході затримання також викрили велике сховище зброї у родичів Акімова О.І.

Підозрюваним Акімову О.І., Вірченку А.В., Павленку А.М., Бадьянову Р.С. обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою терміном на 60 днів, Ісаєнку Д.Ю. – особисте зобов'язання. Одразу після звільнення з-під варти в залі суду підозрюваний Ісаєнко Д.Ю. в спілкуванні з Мазуром С.Д. зізнався, що продавав наркотики, мав тісні контакти з Акімовим О.І., купував у нього зброю для своїх клієнтів. Даний аудіозапис був наданий працівникам правоохоронних органів, але не був взятий останніми до уваги. Після звільнення з-під варти Ісаєнко Д.Ю. так і не з'явився на подальші слідчі, його оголосили у розшук. Наразі є інформація, що він переховується в Росії.

Одразу після затримання всіх фігурантів справи з потерпілим Мазуром С.Д. сконтактували інформатори (колишні члени банди, до якої причетні обвинувачені), які дали інформацію з приводу того хто організовував, хто замовник, скільки заплатили, хто саме що робив. Ця інформація була також передана представникам правоохоронних органів. Представники поліції підтвердили достовірність великої частини інформації, але так і не взяли її до уваги і опрацювання під час розслідування.

Як стало відомо організатором замаху на Мазура С.Д. є відомий кримінальний авторитет Ігор Плекан, який має своє «кілерське бюро», має тісні зв'язки з РФ та окупованим Кримом. Замовником вбивства Мазура С.Д. є Олександр Прудіус (лідера відомої черкаської банди "Торпеда"). Олександр Прудіус за інформацією колишніх членів банди передав Ігорю Плекану суму завдатку у розмірі 50-60 тисяч доларів за убивство Мазура С.Д.

Інформація щодо причетності Ігоря Плекана підтвердилась з боку правоохоронців, так як вони теж розглядали його як підозрюваного, також щодо його причетності дав свідчення підозрюваний Вірченко, що відображено у матеріалах справи НСРД.

Під час досудового слідства потерпілий Мазур С.Д. надав представникам органу досудового слідства достатньо інформації щодо замовників і організаторів вбивства, проте слідчими групи слідчих слідчого управління ГУНП в Київській області та прокурором відділу нагляду за додержанням законів при розслідуванні злочинів проти життя та здоров'я особи управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні та координації правоохоронної діяльності прокуратури Київської області В.П. Цибульським не вчинено жодних слідчих дій щодо затримання та вручення підозри Ігорю Плекану та Олександру Прудіусу.

У березні 2019 року слідчий слідчий групи слідчих слідчого управління ГУНП в Київській області старший лейтенант І.С. Матвейкін повідомив Мазура С.Д., що затримання організатора Ігоря Плекана можливе, якщо інформатор, який надав інформацію щодо фігурантів справи і був свідком розмови про замовлення, дасть свідчення під залегенованим ПІБ. Допит залегенованого інформатора був проведений, про те, організатора так і не затримано.

23 квітня 2019 року інформація про стан досудового слідства у кримінальному провадженні №12018110100002123 заслухана на засіданні Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів представниками прокуратури Київської області та Головного управління Національної поліції в Київській області заперечувалась обставина передачі Мазуром С.Д. органу досудового слідства інформації про замовника і організатора. 24 квітня 2019 року Мазур С.Д. дав додаткові свідчення слідчим ГУ НП в Київській області щодо замовника О. Прудіуса та І. Плекана, про те, станом на зараз жодних слідчих дій направлених на притягнення до відповідальності замовника і організатора не вчинено, що свідчить про неефективність судового слідства.

ІІ. В ніч з 27 на 28 січня 2017 року, у дворі будинку по вул. Шалетт, 5а у м. Києві, де проживав Дядюк Олександр Володимирович, було підпалено належний йому автомобіль марки Джилі «МК» Д/Н АА 4706МІ.

У зв'язку з цим 28 січня 2017 року Дніпровське управління поліції ГУ НП в місті Києві внесло відомості про цю подію до ЄРДР за № 12017100040001183.

Зранку 13 червня 2017 року трьома незнайомими особами, недалеко від будинку Дядюка О.В., було здійснено напад на останнього. Свідками даної події стали працівники дитсадку по вул. Миропільській.

По факту побиття Дніпровське управління поліції ГУ НП в місті Києві 13 червня 2017 року внесло відомості про цю подію до ЄРДР за № 12017100040008189.

Проте, розслідування, що першої, що другої справи практично не велось. Навіть не опитали тих трьох виховательок дитсадка, які стали очевидцями події і добре бачили нападників. Це при тому, що на той час вони вказані особи були згодні дати свідчення. Про що потерпілий Дядюк О.В. повідомив слідчим Дніпровського управління поліції ГУ НП в місті Києві.

Дядюк О.В. пов'язує ці злочини із тим, що на той час, він як юрист-правозахисник представляв інтереси ряду мешканців сіл Софіївська Борщагівка і Петропавлівська Борщагівка, які протестували проти незаконного на їх думку будівництва ЖП «Празький квартал-2» у селі Петропавлівська Борщагівка, Києво-Святошинського району, Київської області.

12 березня 2019 року інформація про стан досудового слідства у кримінальних провадженнях №12017100040001183, № 12017100040008189 заслухана на засіданні Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів. Жодних слідчих дій спрямованих на встановленні винних у кримінальних провадженнях №12017100040001183, № 12017100040008189 вжито не було, що свідчить про неналежну організацію досудового слідства.

Висновки:

1. Необхідним є продовження здійснення контролю за досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні № 12018230040002816 від 31 липня 2018 року щодо вбивства Гандзюк К. через невстановлення органами досудового слідства замовників вбивства. Натомість правоохоронними органами встановлені підозрювані у вчиненні нападу на Гандзюк К. та організатори цього злочину.

2. Необхідним є продовження здійснення контролю за досудовим розслідуванням у кримінальному провадженні № 12018080130002461 від 31 липня 2018 року, за фактом умисного вбивства Олешка В. У цьому провадженні повідомлено про підозру за пунктом 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України п'яти особам. Слідство триває, результатів наразі немає.

3. Констатовано невстановлення осіб, які замовили напад на Устименка В. Наразі проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12018160000000443 від 5 червня 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другої статті 15, пункту 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України. Остаточне процесуальне рішення по цьому кримінальному провадженню не прийнято.

4. Комісія встановила, що на даний момент не встановлено осіб, які замовили напад на Михайлика О. Досудове слідство по кримінальному провадженню № 12018160000000682 від 23.09.2018 року за ознаками

кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, частиною першою статті 115 Кримінального кодексу України, триває. Констатована необхідність продовження контролю за проведенням зазначеного досудового розслідування правоохоронними органами.

5. Комісія встановила, що на Стерненка С. здійснено серію нападів, за фактом яких були відкриті кримінальні провадження № 1201816150000335 від 8 лютого 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України; № 12018161500000992 від 2 травня 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, частиною першою статті 115 Кримінального кодексу України; № 1201816000000421 від 25 травня 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, пунктом 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України. Замовників та організаторів нападу на Стерненка С. не встановлено, з виконавців злочину про підозру повідомлено лише одній особі. Досудове розслідування вже здійснювалось трьома правоохоронними органами, однак жодних результатів немає. Обвинувальний акт до суду не направлено.

6. Комісією встановлено, що місцева влада в м. Одеса залучає комунальну силову структуру «Муніципальна варта» для залякування громадських активістів і підтримки діяльності міської ради протиправними, у тому числі силовими, методами. Аналогічна діяльність має місце і в інших містах України. Цю проблему можливо вирішити лише шляхом законодавчого врегулювання правового статусу муніципальних силових структур, зокрема шляхом прийняття проектів законів «Про муніципальну варту» (реєстр. № 2890 від 18 травня 2015 року) та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень з питань охорони громадського порядку і державного кордону» (реєстр. № 8206 від 27 березня 2018 року).

7. Комісія наголошує на фактах неодноразового закриття слідчими органами кримінального провадження № 12017220510002330 від 18 вересня 2017 року, порушеного за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого за частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України (потерпілий Лісічкін Є.С.).

8. Комісією з'ясовано обґрунтованість закриття досудового розслідування кримінального провадження № 12018220440000906 від 6 червня 2018 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 115 Кримінального кодексу України (потерпілий Бичко М.). З огляду на невиявлення ознак насильницької смерті та невстановлення причетності будь-яких осіб до смерті потерпілого, винесено постанову про закриття кримінального провадження на підставі відсутності в діянні складу кримінального правопорушення, про що внесено відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Зазначену постанову та матеріали кримінального провадження направлено до Чугуївської місцевої прокуратури Харківської області для перевірки законності та обґрунтованості прийнятого рішення. Постанова слідчого про закриття кримінального провадження не скасовувалася та не оскаржувалася. За результатами опитування представників

слідчих органів та органів прокуратури отримано вичерпну інформацію щодо проведеного досудового розслідування та його результатів.

9. Комісією констатовано неналежний стан розслідування кримінального провадження № 12015100030008505 від 22 липня 2015 року за підозрою Сурженка В.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, пунктом 12 частини першої статті 115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілої Макарової В. Наразі матеріали кримінального провадження перебувають в СВ Деснянського УП НП в м. Києві.

10. Комісією встановлено, що по справі вбивства Самарського С. (кримінальне провадження № 12017130370003275 від 3 листопада 2017 року), жодній особі підозру не повідомлено, під час досудового розслідування перевіряються різні слідчі версії. Водночас порушені строки досудового розслідування. Робочою групою Комісії прийнято рішення провести виїзне засідання до м. Северодонецьк. Натомість, засідання Тимчасової слідчої комісії, присвячене розгляду справи Самарського С. відбулося у залі засідань Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції.

11. Комісія вважає за необхідне наголосити на тому, що наявні підстави вважати порушеними строки досудового розслідування у деяких кримінальних провадженнях щодо нападів на громадських активістів, зокрема:

- № 12018161500000992 від 2 травня 2018 року за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, частиною другою статті 115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Стерненка С., досудове розслідування у якому здійснюється ГСУ Служби безпеки України;

- № 12018160000000443 від 5 червня 2018 року за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, пунктом 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Устименка В., досудове розслідування у якому здійснюється СУ ГУНП в Одеській області;

- № 12018160000000563 від 2 серпня 2018 року за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого статтею 112, статтею 348-1, частиною четвертою статті 296, частиною другою статті 185 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Кузаконя М., досудове розслідування у якому здійснюється СУ ГУНП в Одеській області;

- № 12018080130002461 від 31 липня 2018 року за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого пунктом 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Олешка В.;

- № 12018210010000531 від 22 лютого 2018 року за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 296 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Турського І. ;

- № 12018230000000411 від 11.10.2018 р. за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті

115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Федоренка А.;

Згідно із отриманою інформацією, у вищезазначених кримінальних провадженнях вже сплив строк досудового розслідування, визначений частиною першою статті 219 Кримінального процесуального кодексу України.

12. У Комісії наявна інформація щодо ініціювання службових розслідувань у зв'язку із бездіяльністю правоохоронних органів під час проведення досудового розслідування у кримінальних провадженнях:

- № 12017120270000498 від 14 березня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Берчука М.;

- № 12017170040005217 від 22 листопада 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 296 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілої Гольник Л., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Полтавського ВП ГУНП в Полтавській області;

- № 12018170090001392 від 29 квітня 2018 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 121, частиною першою статті 164 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Філіпаса О., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Кременчуцького ВП ГУНП в Полтавській області;

- № 12017080320000770 від 31 липня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Бабія А., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Поголівського ВП ГУНП в Запорізькій області;

Наразі Комісії невідомі результати відповідних службових розслідувань.

13. Комісія дійшла висновку, що досудове розслідування по деяким кримінальним провадженням, зокрема:

- № 12017120270000498 від 14 березня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Берчука М.;

- № 12016160160000856 від 12 липня 2016 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 296 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Бугайчука В., досудове розслідування у якому здійснюється СУ ГУНП в Одеській області;

- № 12017100020004658 від 1 травня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 194 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Поворозника Б. (в інтересах дружини потерпілого Аксьонової В.), досудове розслідування у якому здійснюється Києво-Святошинським ВП ГУНП в Київській області;

- № 12013100100015415 від 7 жовтня 2013 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 186

Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілої Терещенко О. досудове розслідування у якому здійснюється СВ Шевченківського УП ГУНП у м. Києві;

- № 12014100100012149 від 3 листопада 2014 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілої Терещенко О., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Шевченківського УП ГУНП у м. Києві;

- № 12017100040000408 від 12 січня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого статтею 348-1 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Святогора О., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Дніпровським УП ГУНП у м. Києві;

- № 12015100030008505 від 22 липня 2015 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 15, пунктом 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілої Макарової В., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Деснянського УП ГУНП у м. Києві;

- № 12017230030001416 від 12 квітня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 125 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Матковського Є.;

- № 12018080230001221 від 23 вересня 2018 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Лукаша С.;

- № 12017080320000770 від 31 липня 2017 року – за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 125 Кримінального кодексу України по відношенню до потерпілого Бабія А., досудове розслідування у якому здійснюється СВ Пологи́вського ВП ГУНП в Запорізькій області;

натепер не дало очікуваних результатів, про що свідчать порушення строків проведення досудового розслідування, перелік вчинених за цей час слідчих дій, а також відсутність обвинувальних актів.

14. Виявлені факти неодноразового та необґрунтованого закриття слідчими органами Києво-Святошинського ВП ГУНП у Київській області кримінальних проваджень за фактами нападів на громадських активістів.

15. Комісія звертає увагу на необхідність суттєвої активізації зусиль правоохоронних органів щодо всебічного, повного та об'єктивного розслідування вищезгаданих кримінальних проваджень та якнайшвидшої передачі відповідних справ до судових органів в установленому порядку.

16. Під час опрацювання наданої Комісії запитуваної інформації та копій документів встановлені факти надання інформації не в повному обсязі та з порушенням установлених строків її надання, на що було звернуто увагу керівників відповідних правоохоронних органів.

Пропозиції:

З огляду на те, що протягом установленого Верховною Радою України строку діяльності Комісії всебічно досліджувалися питання, що належать до предмету її відання, визначеного Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 2018 року № 2605-VIII, вважаємо за необхідне:

1. Заслухати та обговорити звіт Комісії на пленарному засіданні Верховної Ради України.

2. Верховній Раді України Звіт Комісії взяти до відома.

3. Доручити Голові Верховної Ради України невідкладно направити Звіт Комісії до Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Національної поліції України, Міністерства внутрішніх справ України з метою перевірки викладеної у ньому інформації та, за наявності підстав, вжиття зазначеними органами передбачених законом заходів реагування.

4. Звіт Комісії опублікувати у газеті «Голос України», а також оприлюднити на офіційному веб-сайті Верховної Ради України».

Голова Тимчасової слідчої комісії

Береза Б.Ю.